

ДО ЮВІЛЕЮ

**ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ
ДИТЯЧІЙ СТОМАТОЛОГІЇ
ДО 80-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ ПРОФЕСОРА
НІНИ СМОЛЯР**

Висвітлити портрет такої харизматичної особистості, як професор Ніна Смоляр, може лише погляд на життєві шляхи, які пройдені нею: нагороджена орденом «Княгині Ольги», Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор, Заслужений професор Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, завідувачка кафедрою стоматології дитячого віку ЛНМУ ім. Данила Галицького (1980–2012), засновник львівської наукової школи стоматології дитячого віку та провідний вітчизняний діяч у цій галузі медицини, віце-президент Асоціації профілактичної та дитячої стоматології України, головний редактор журналу «Профілактична і дитяча стоматологія», член редакційних рад ряду вітчизняних та зарубіжних журналів. Нагороджена за значний внесок у розвиток стоматології відзнакою Асоціації стоматологів України «За заслуги», «Відзнакою в галузі дитячої стоматології імені Новіка І.Й.». Почесний громадянин міста Соснівки, відзначена об'єднаною конвенцією в галузі культури США «Міжнародного призу миру» за видатні особисті досягнення (2005 р.).

Ніні Іванівна Смоляр народилася 7 лютого 1942 року. Малою батьківщиною Ніни Смоляр є Чернігівщина – мальовнича частина на мапі України, яка об'єднала в собі красу природи з широкими просторами полів та лісів, квітучих садів. Це – прадавня українська гетьманська земля, край героїчних звичаїв, який дав світові багато талановитих відомих людей. Чернігівська земля пишається великою кількістю міст, пов'язаних із життям та діяльністю цілої плеяди видатних діячів української культури, наукової та політичної еліти. Саме тут зародилася велика любов до

рідної землі у Ніни Смоляр, яку вона пронесла крізь усе своє життя.

Однак доля склалася так, що становлення в житті та розквіт таланту Ніни Смоляр відбувся за сотні кілометрів від рідного краю – у Львові. Тут у 1960 р. вона переступила поріг Львівського державного медичного інституту, який на все подальше життя став її «alma mater».

Шлях у велику науку розпочався у студентському науковому гуртку кафедри терапевтичної стоматології, якою завідувала одна із засновниць стоматологічного факультету у ЛДМІ професор Любомира Луцик. Ніна Смоляр завжди повторює, що саме Любомира Антонівна є її «мамою в науці». Непересічні успіхи в навчанні були відзначені отриманням диплому з відзнакою. Це, а також досягнення у студентській науковій роботі стали підставою для того, щоб Вчена рада інституту рекомендувала її на навчання в аспірантурі при кафедрі терапевтичної стоматології.

Після закінчення аспірантури у 1968 р. Ніна Іванівна успішно захистила кандидатську, а у 1975 – докторську дисертацію. Вона стала наймолодшим доктором медичних наук серед усіх стоматологів Радянського Союзу. Коли у 1976 р. у ЛДМІ під керівництвом Любомири Луцик була організована кафедра стоматології дитячого віку, одна з перших в Україні, Ніна Іванівна зробила свій вибір саме у цьому напрямку в подальшому науковому житті. У 1979 р. вона стала професором цієї кафедри, а у 1980 р. очолила в подальшому найчисельнішу у ЛНМУ ім. Данила Галицького кафедру стоматології дитячого віку на довгих 32 роки.

Вона досягнула багатьох професійних здобутків. У свій час стала одним із провідних дитячих стоматологів-науковців у СРСР, членом методичної та проблемної комісії МОЗ СРСР, очолювала Державні екзаменаційні комісії в різних ВУЗах країни. У тісній співпраці з головним дитячим стоматологом СРСР професором Тамарою Виноградовою доклала всіх зусиль до становлення нової галузі стоматології – стоматології дитячого віку як складової частини практичної стоматології та як наукової галузі.

У часи Української державності Ніна Іванівна є членом методичної та проблемної комісії МОЗ України, неодноразово обиралась членом Правління Асоціації стоматологів України та головою Асоціації стоматологів Львівщини, стала членом редколегій провідних українських стоматологічних видань, багатолітнім головним редактором українського збірника «Стоматологічні новини», ініціатором видання журналу «Профілактична та дитяча стоматологія» та його співредактором.

Професор Ніна Смоляр – одна з лідерів вітчизняної дитячої стоматології, засновниця сучасної Львівської наукової школи цієї галузі медицини, яка визнана не лише в Україні, але й в цілому світі. Наукові доробки

очолюваної нею кафедри високо оцінені на наукових міжнародних конгресах стоматологів. Кафедра, якою вона керувала, тісно співпрацює і до сьогодні з багатьма провідними та відомими науковими установами як в Україні, та і за кордоном.

Під її керівництвом проведені фундаментальні дослідження, присвячені впливу соматичної патології на стоматологічний статус дітей; оцінці епідеміології стоматологічних захворювань у дітей; дослідженню стоматологічної захворюваності дітей, які проживають в різних несприятливих умовах навколишнього середовища; дослідженню метаболічних процесів ротової рідини при різних патологічних станах у дітей; аналізу структури емалі при різних рівнях резистентності емалі; впливу чинників ризику на формування карієсрезистентності; дослідженню ураженості карієсу зубів, захворювання тканин пародонту за наявності зубощелепних аномалій; удосконаленню і впровадженню методів профілактики карієсу та його ускладнень; розробці алгоритмів комплексних лікувально-профілактичних заходів у дітей з карієсом зубів, хворобами пародонту та зубощелепними аномаліями при різних патологічних станах.

За результатами наукових досліджень розроблено і впроваджено проект «Стоматологічне здоров'я дітям Львівщини», у виконанні якого беруть участь не лише працівники кафедри, але і студенти.

За довгі роки педагогічної роботи в Ніни Смоляр сформувався свій, глибоко переконаний погляд на оптимізацію навчального процесу. Вона організовує Республіканський та міжнародний конкурс «Фахівець» на кращу практичну роботу серед студентів.

Ніна Іванівна є автором понад 500 друківаних праць, спільно з працівниками кафедри видано 9 підручників, навчальних посібників та монографій. Саме

на цій кафедрі було створено та видано перший в Україні навчальний посібник «Профілактика стоматологічних захворювань у дітей».

Ніна Смоляр дуже уважно ставиться до учнів та багато уваги приділяє підготовці наукових кадрів. Під її керівництвом підготовлені 3 доктори та 48 кандидатів наук. Серед її учнів відомі вчені та завідувачі кафедрами: професор Вовк Ю.В., професор Чухрай Н.Л., професор Дрогомирецька М.С., професор Якубова І.І., професор Беззушко Е.В., професор Риберт Ю.А., професор Мірчук Б.М., доцент Колесніченко О.В., доцент Бібік С.М., доцент Філімонов Ю.В. та багато інших.

За значний особистий внесок у справу розвитку стоматологічної науки та підготовки фахівців вищої кваліфікації професору Ніні Іванівні Смоляр у 1996 р. було присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». За значний особистий внесок у розвиток національної науки і освіти, організацію медичної допомоги та оздоровлення дітей професор Смоляр Н.І. була нагороджена орденом «Княгині Ольги» (1999 р.).

Сьогодні Ніна Іванівна Смоляр плідно працює на кафедрі ортодонції, яка включає курс дитячої стоматології ФПДО, передаючи усі свої знання та вміння молодим спеціалістам. Ніні Іванівні активно допомагає в науковій роботі кафедри, під час підготовки дисертаційних робіт, сповнена нових ідей та проєктів.

Шановна Ніно Іванівно! За Вашими плечима багаторічний досвід та визнання. Безмежна відданість справі, наполегливість і працьовитість у досягненні поставлених цілей здобули Вам шану та повагу серед колег, друзів, студентів. Для нас Ви завжди енергійна, молода, прогресивна. У цей святковий день бажаємо Вам, Ніно Іванівно, міцного здоров'я, щастя, душевного спокою, наснаги, невичерпного оптимізму та нових звершень.

Колектив кафедри ортодонції та колектив кафедри стоматології дитячого віку Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, учні та колеги